

Polarizacija korgle. Krogla z radijem a je magnetno polarizirana tako, da velja:

$$\vec{P} = k \vec{r} \propto \vec{r}, \quad k > 0$$

Poznamo k , iščemo $\rho_v, \sigma_v, e(r), \vec{E}(\vec{r})$. Po definiciji:

$$\begin{aligned}\rho_v &= -\vec{\nabla} \cdot \vec{P} = -k \vec{\nabla} \cdot \vec{r} = -3k \\ \sigma_v &= \vec{P} \cdot \hat{n} \Big|_{r=a} = k \vec{r} \cdot \hat{n} \Big|_{r=a} = ka \\ e_{tot} &= \int_V \rho_v \, dV + \int_{\partial V} \sigma_v \, dS = -3k \frac{4\pi a^3}{3} + ka 4\pi a^2 = 0 \\ e(r) &= \varepsilon_0 \int E(r) \, dS \\ -k 4\pi r^2 &= \varepsilon_0 E(r) 4\pi r^2 \\ E(r) &= -\frac{kr}{\varepsilon_0} = -\frac{P}{\varepsilon_0}\end{aligned}$$

Homogeno polarizirana krogla. Imamo kroglo, sestavljena iz dvek polkrogel; spodnja je nabita negativno, zgornja pa pozitivno. Naboj je porazdeljen tako, da velja:

$$\vec{P} = P \hat{e}_z$$

Zanima nas $U(\vec{r}), \vec{E}$ v notranjosti polkrogel in $\vec{E}$ v špranji med kroglama.

Poiščimo vezano gostoto naboja (ρ_v in σ_v).

$$\begin{aligned}\rho_n &= -\nabla P \hat{e}_z = 0 \\ \sigma_n &= \vec{P} \cdot \hat{n} = P \hat{e}_z \cdot \begin{pmatrix} \sin \vartheta \cos \varphi \\ \sin \vartheta \sin \varphi \\ \cos \vartheta \end{pmatrix} = P \cos \vartheta\end{aligned}$$

Nekaj podobnega smo že delali (na 1. kolokviju). Iz nastavka za Poissonovo enačbo v sferičnih koordinatah dobimo nastavek

$$U(r, \vartheta) = \begin{cases} A_1 r \cos \vartheta & r < a \\ B_1 r^{-2} \cos \vartheta & r > a \end{cases}$$

Robni pogoj 1: Zveznost U . $B_1 = a^3 A_1$ Robni pogoj 2: Gauss na površini.

$$\frac{\sigma_v}{\varepsilon_0} = -\frac{\partial U_{zun}}{\partial r} \Big|_a + \frac{\partial U_{not}}{\partial r} \Big|_a \Rightarrow 3A_1 \cos \vartheta = \frac{P \cos \vartheta}{\varepsilon_0}$$

Končni rezultat:

$$U(r, \vartheta) = \begin{cases} \frac{P}{3\varepsilon_0} r \cos \vartheta & r \leq a \\ \frac{Pa^3}{3\varepsilon_0} r^{-2} \cos \vartheta & r \geq a \end{cases}$$

Zdaj izračunajmo $\vec{E}_{not}$

$$\vec{E}_{not} = -\nabla \left(\frac{P}{3\varepsilon_0} r \cos \vartheta \right)$$

Tu lahko dosti računamo, vendar si precej poenostavimo delo, če opazimo, da je $r \cos \vartheta = z$:

$$\vec{E}_{not} = -\frac{P}{3\varepsilon_0} \nabla z = -\frac{P}{3\varepsilon_0} \hat{e}_z$$

Električno polje znotraj polkrogel je torej homogeno. V špranji imamo prispevek oboda krogla in prispevek ploščatega kondenzatorja:

$$\vec{E}_{zun} = -\frac{P}{3\varepsilon_0} + \frac{\sigma}{\varepsilon_0} \hat{e}_z = \frac{2}{3} \frac{\vec{P}}{\varepsilon_0}$$